

MARTINA MATIJOVÁ

DETI
VILDERIENU

·REATHVIS·

Deti Vilderienu, REATHVIS

Martina Matijová

Slovenské vydanie © Porta libri, 2026

Všetky práva vyhradené.

Text © Martina Matijová

Jazyková úprava: Eva Viriková

Grafický dizajn © Karol Prudil

ekniha: Radovan Rumanovič

Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná, uložená do informačných systémov ani inak rozširovaná (elektronicky alebo mechanicky) bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Porta libri

Legionárska 4

81107 Bratislava

tel.: 02 – 55 64 08 68

ISBN 978-80-8156-388-1

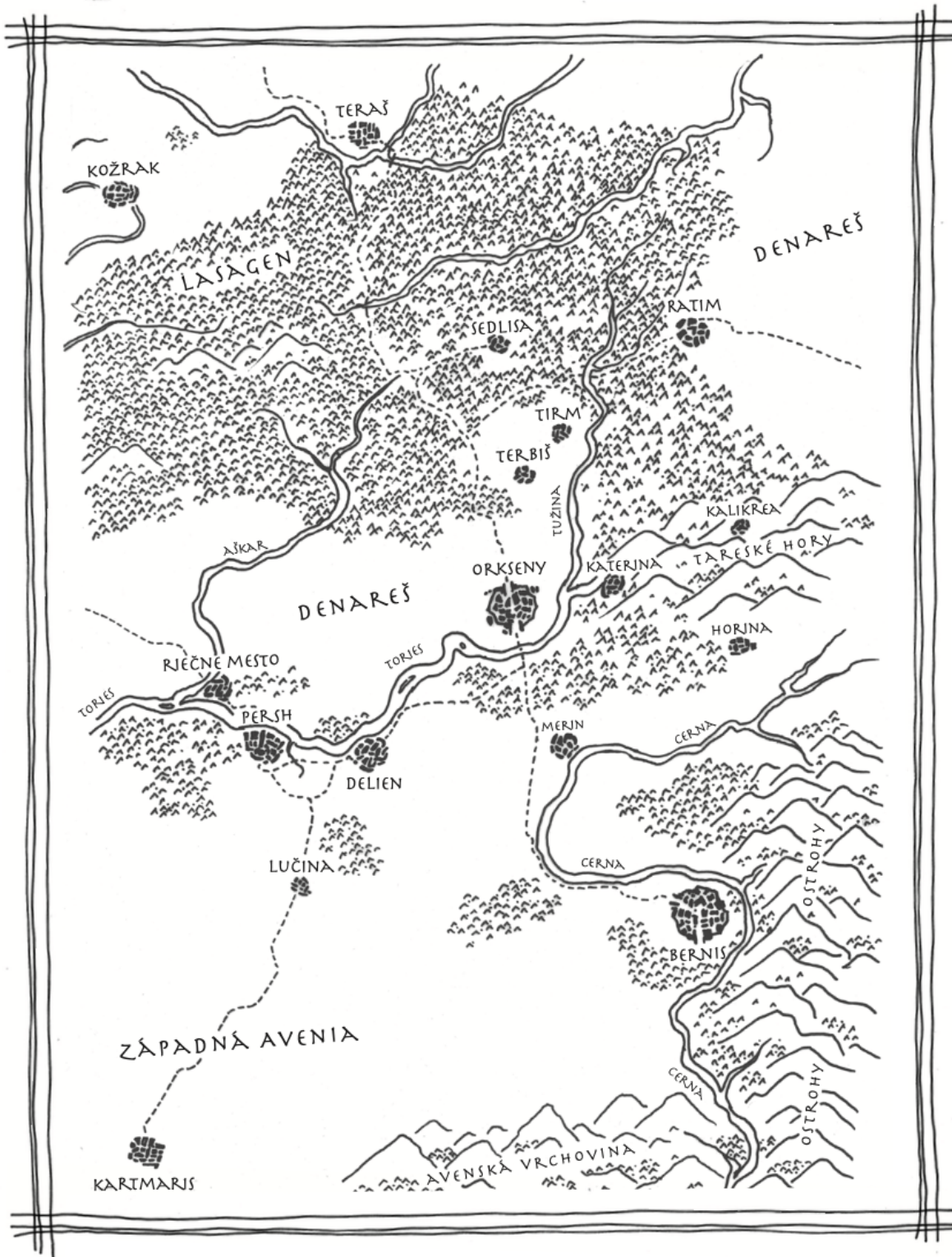
porta@porta.sk

www.porta.sk

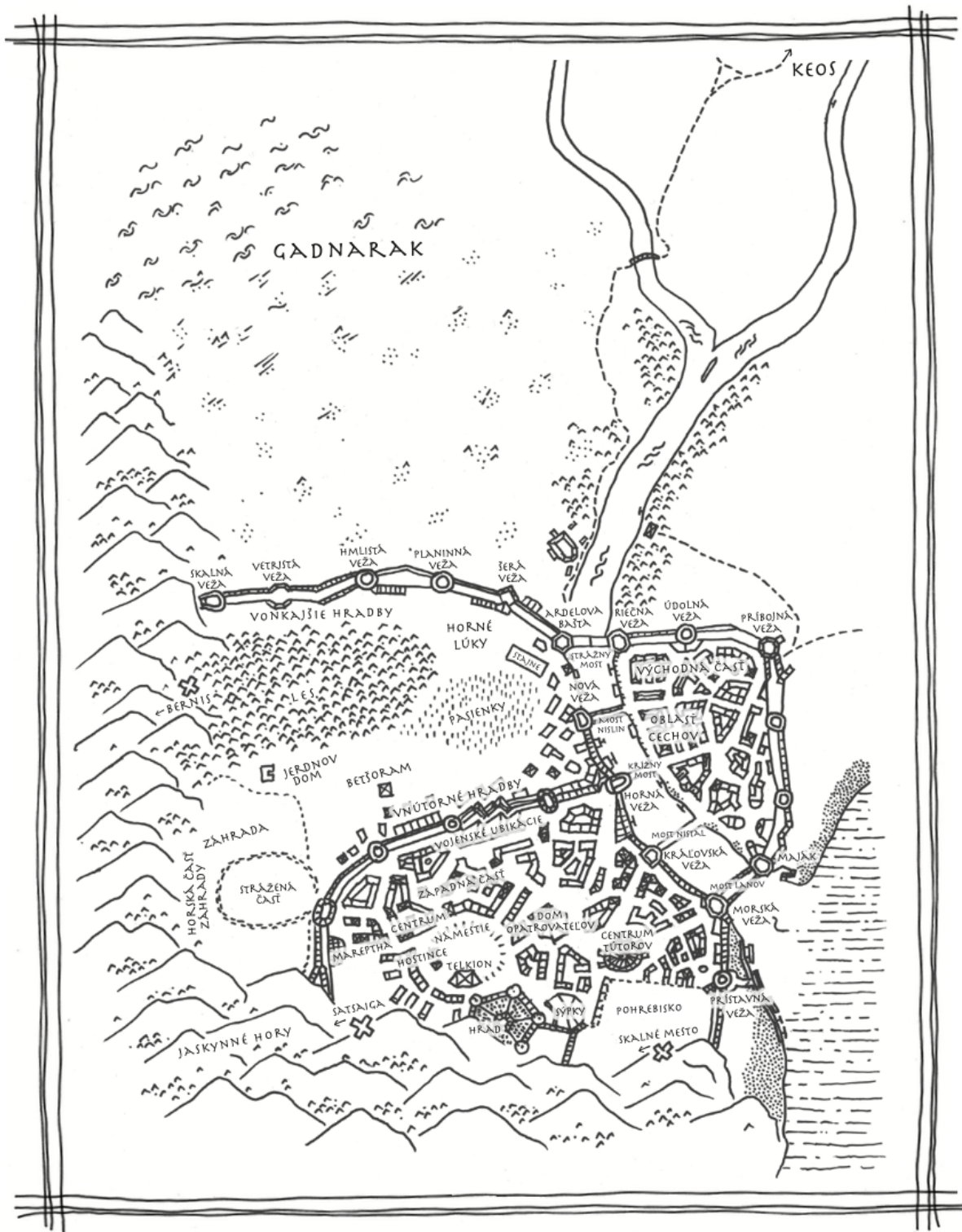

SEVERNÁ DENNENIA

MESTO SIDOR

Venujem všetkým, ktorí sa neboja snívať. A obzvlášť tým, ktorí pomohli snívať mne.

Mamka, ocko, Lucka, Ondrej – ďakujem. Bez Vás by nič z toho nebolo možné.

Prológ

otva Arkanian vyšiel z podzemných chodieb do rozľahlej kamennej haly, začul za sebou známe kroky. Mereos, rovnako rázny ako jeho chôdza, bol Arkanianovým najspolahlivejším mužom. Možno preto, že dôvody k boju mali po mnoho rokov spoločné, a hoci sa vzájomne považovali za priateľov, nebolo to priateľstvo, čo ich spájalo.

„Dúfam, že si ich dal všetkých zabiť,“ prehovoril Mereos hneď po tom, čo zastal oproti svojmu pánovi a naznačil jemný úklon hlavou. Arkanian neodpovedal. Rozrazil jedny z mnohých dvier v hale a vošiel do starej rokovacej komnaty, menšej, neprívetivej miestnosti, ktorá sa už roky takmer nevyužívala. Bola osvetlená lúčmi chladného horského slnka, čo sa predierali dovnútra cez úzke okná, vytesané do kamenných stien hradu. Plameň v kozube už takmer vyhasol, vládol tu nepríjemný chlad, ktorý však Arkaniana nijako nevyrušil. Pohodlne sa usadil do dreveného kresla, pozrel sa na svojho muža a až potom odpovedal.

„Nie. Nechal som ich žiť.“

Mereos nespokojne ohrnul hornú peru, nad čím sa Arkanian pobavene uškrnul. Dobre poznal jeho náturu, a aj keď sa mu mnohokrát zišla, bol zvyknutý nevšímať si ju.

„Za tie ich začiatočnícke chyby si ich mal potrestať.“

„Dostali svoj trest.“

„Príliš mierny. Mali zomrieť.“

Arkanian otrávene prekrútil očami.

„Nebudem vraždiť svojich mužov len preto, aby som ťa uspokojil, Mereos,“ upozornil ho nevzrušene. „Hlavne ak ich potrebujem. Nezabúdaj, že stáli proti silnejšiemu protivníkovi, než sme predpokladali. Myslím si,“ nespokojne vykrivil pery, „že sme toho sidorského patróna podcenili.“

Zovrel operadlá kresla a pokrútil hlavou. Nemohol uveriť, že bol tak blízko. Vystopovali ho, a ak by jeho muži boli opatrnejší, teraz by už mal všetko, čo potreboval. Alebo takmer všetko.

„Môže ťa uspokojiť aspoň to, že v tejto chvíli je už nepochybne mŕtvy.“

„Ak je to tak, čoskoro sa to dozvieme,“ prikývol Mereos len o málo spokojnejšie. „A čo koruna?“

„Získame ju. Sme jej na stope, takže je to len otázka času. Rovnako ako to dievča.“

Mereos pristúpil k Arkanianovi.

„To dievča,“ povedal s jasnou nevôľou, „by malo byť mŕtve, môj pane. Živá je nebezpečná a pre nás nepodstatná.“

Arkanian si chvíľu premeriaval svojho vojaka, ktorý pohodil hlavou, aby z tvrdej, zarastenej tváre dostal tmavé vlasy.

„Neobávaj sa, Mereos. Ak to bude nevyhnutné, môžem ju dať kedykoľvek zabiť. No napriek tomu to neurobím, aspoň zatiaľ nie.“

Postavil sa z kresla a prešiel k oknu. Stratený vo vlastných myšlienkach sa zahľadel na nedobytné kamenné mesto pod ním, chránené nedozernými horami všade navôkol a vysokými tmavými hradbami, ktoré sa v pozadí ťahali naprieč celým úbočím ako jazva. K zamračenému nebu stúpala dym z komínov stoviek domov, splýval do jediného sivého závoja a usádzal sa nad mestom ako špinavá hmla.

Nenávidel to tu. Nenávidel každú skalú tohto väzenia. Jedného dňa to všetko zničí. Nezostane tu kameň na kameni a ten deň sa blížil. Áno, bol blízko. Mal meč, korunu takmer na dosah a to dievča... Iste, bolo by múdrejšie, keby nežila, než aby mala stáť proti nemu. Ale predsa... Lákala ho predstava, že by ju získal. Bola by viac než len nástrojom, viac než len jeho trofejou. Tých už mal aj tak dosť. Možno to bol len jeho rozmar, ale na tom nezáležalo. Chcel ju. Pamätal si ju ešte zo spomienok jej brata a tie ho prekvapivo uspokojovali.

Chvíľu bezmyšlienkovito prechádzal bruškami prstov po kamennom ráme okna a sledoval posledné poletujúce vločky snehu. Dokonca aj tu sa už blížila jar, nový začiatok. Arkanian ho cítil vo vzduchu a zachvel sa očakávaním.

„Pripomína mi ju,“ priznal potichu, sám nevediac, prečo tie slová vyslovil nahlas. Nemusel sa ani pozrieť na muža za svojím chrbtom, aby

vedel, že na neho teraz hľadí so zmesou úžasu a nepochopenia.

„A to má byť čo?“ Mereos sa pokúšal potlačiť v hlase posmech. „Snáď nie sentiment?“

„Vieš dobre, že nie.“

„Tak prečo ju vôbec spomínaš?“

Arkanian sa k nemu prudko obrátil. Prižmúril potemnelé oči a prebodol ho pohľadom.

„A prečo ty nie? Bola to tvoja sestra.“

„Dvesto rokov je dlhá doba.“

„Takže ti je to jedno?“

„A tebe hádam nie?“ odfrkol. „Úprimne, ja si už ani nepamätám, ako Tánnia vyzerala.“

Na chvíľu sa odmlčal a potom Arkaniana neveriaco prebodol čiernymi očami. „Nechceš mi snáď povedať, že máš ešte stále také prízemné dôvody?“

„Aj ty si kedysi bojoval z rovnakého dôvodu,“ pripomenul mu Arkanian, pokúšajúc sa potlačiť nevôľu, ktorú teraz voči nemu pocítil.

„Áno. Ibaže odvtedy prešli storočia. Dávno som to prekonal.“

Arkanian sa od Merea znechutene odvrátil.

„Moje rozhodnutie poznáš,“ uzavrel. „To dievča dostanem.“

„Ako?“

„To ťa nemusí zaujímať, o to sa postarám sám. Ty sa postaraj o korunu. Sme blízko. Teraz, keď to vedia, budú si dávať väčší pozor, ale zároveň ich to prinúti k odpovedi. A to môže byť naša príležitosť.“

Pokynul Mereovi rukou, a keď osamel, opäť si sadol do strohého kresla a pevnejšie zovrel rukoväť svojho meča. Cítil, že po všetkých tých rokoch sa udalosti konečne dali do pohybu a on netrpezlivo očakával deň, ku ktorému to všetko smerovalo. Mal Ardelov meč, zakrátko bude mať i jeho korunu. A mal aj zástupy svojich podporovateľov. Čoskoro pred ním celý Sidor padne na kolenná. Ochromený, zlomený.

Už len jedna vec ho zdržiavala. Len tá jediná vec chránila Sidor pred

jeho koncom. To dievča bolo stále v ňom a príliš dobre chránené na to, aby ju odtiaľ dostal. Keď však jedného dňa prekročí hradby mesta, on konečne dostane príležitosť. A potom sa mu sama poddá, pretože on mal na svojej strane otázky i odpovede, ktoré u ardelcov nikdy nebude môcť nájsť. Mal na svojej strane všetko, čo hľadá. Veľmi dobre poznal jej slabiny. Stačí len jemné postrčenie a bude jeho. A potom už nebude nič, čo by mu stálo v ceste, a nebude nikto, kto by ho mohol zastaviť.

I. ČASŤ

Tri symboly

„Sústred' sa, Naira, kde som?“

„Neviem! Neviem, kde si! Ako to mám vedieť, keď je všade tma?“

Opäť ma udrel niečím tvrdým, tentoraz do chrbta.

„Prestaň!“ Prečo to robíš? Prečo ma aj ty mučíš?! Na to si prišiel? Aby si sa mi vysmieval?

„Hľadaj ma.“

Nie! Nechcem! Daj mi pokoj!

Ďalší úder.

DOST'! PRESTAŇ!

„NENÁVIDÍM ŤA, POČUJEŠ? NENÁVIDÍM ŤA, OTEC!“

Och, aká to bola slasť, vyriečť tie slová nahlas! Zasmiala som sa. Zvalila som sa na zem a smiala som sa. Áno! Konečne som to vyslovila!

„POČUL SI?! NENÁVIDÍM ŤA!“

Ticho. Žiadna odpoveď.

„Otec?“

Nič.

Postavila som sa.

„Ocko?“

„*Si Naira, dcéra Tamieera.*“

Čo som to urobila? Odohnala som ho od seba... Vyhnala som ho svojimi slovami. Je preč...

„Nie, to nie, ocko... Ocko, vráť sa. Ja som to tak nemyslela. Prepáč!“
Naliehavo som šmátrala okolo seba. No tak, predsa by naozaj neodišiel...

„Nie, nie, nie... Otec!“ Čo som to urobila?

„*Si dobrý človek s dobrým srdcom.*“

Nie som! Padla som na zem a zovrela som si hlavu rukami. Ja už viac neviem, kým som.

Mysli. Spomínaj. Nesmieš zabudnúť, lebo to je presne to, čo chce.

Kapitola prvá

NAIRA

ohou som rozrazila dvere a vošla som dovnútra. Okamžite sa podo mnou vytvorila mláka. Vyzliekla som si plášť, z ktorého sa voda liala cícerkom, a vyžmýkala som si dlhé gaštanové vlasy. Nikdy v živote som nebola zablatenejšia a mokrejšia. Už aby sa konečne skončila tá prekliata zima. Veď to ani nebola zima. V Kartmarise, dokonca aj v Satsaigete napadlo každoročne snehu takmer po pás. A možno to znamenalo, že sme rok čo rok ostali odrezaní od mesta aj pomoci, odkázaní len sami na seba a vlastné zásoby, ale na druhej strane nás tá biela prikrývka všetkých dokázala zastaviť v tichu a súdržnosti. Lenže tu? Za celý čas v Sidore nepadla ani jediná vločka. Zato vody sa na nás lialo, akoby sa kdesi na oblohe roztrhlo more, takže to pripomínalo skôr neustály boj proti utopeniu než zimu.

Vyzula som sa a z topánok som vyliala vodu, potom som, zanechávajúc mokré stopy na dlážke, prešla do liečiteľskej izby. Vznášala sa v nej známa vôňa liečivých rastlín a masť. Náthan s Betšoramom sedeli pri jednej z ôsmich postelí vedľa bezvedomého nemocného a teraz ku mne obaja zodvihli pohľad. Od dverí som im hodila balíček s listami.

„Vymením za čokoľvek suché.“

„Už sme sa báli, že si sa utopila,“ podotkol Betšoram, keď zachytil balík a s náznakom pobavenia si ma obzeral.

„Veď skoro aj,“ odpovedala som mu a prešla som späť do svojej novej izby. Stála vedľa kuchyne, šikmo oproti izbe pre nemocných a mala výhľad na Záhradu i západnú stenu Jaskynných hôr. Bola malá, útulná a úplne dostačujúca, pretože poskytovala potrebné súkromie, ktoré v starom dome často chýbalo. Na rozdiel od spoločnej miestnosti a izby pre nemocných, ktorých steny boli z Náthanovho popudu vybielené vápnom, aby sa dali ľahšie udržiavať v čistote, bola tá moja celá obložená svetlým drevom teplého, červenkastého odtieňa. Voňala novotou, lesom a nairariami, ktoré ju zdobili uložené vo váze na

malom stolíku. Zo skrine, čo stála v kúte, som vytiahla suché oblečenie a konečne som zo seba začala zvliekať premočené háby, čo sa mi lepili na telo.

Jediná výhoda takej chabej zimy bola asi tá, že nijako nehatila staveľské práce, a tak bol náš dom už úplne dokončený. Ako Betšoram slúbil, vyzeral takmer navlas rovnako ako ten starý, do ktorého ma pred temer rokom polomŕtvu priniesol Jerdno a ktorý do tla zhorel pri tých strašných udalostiach, čo koncom leta spôsobil Ulayah. Dosiaľ, keď som si na ten požiar spomenula – hoci som sa snažila naň nemyslieť –, ma striasalo pri predstave, ako málo stačilo, aby v ňom vyhasli – alebo vlastne zhoreli – životy Náthana, Very a Sany. A to všetko pre Ulayahovu bolesť zo straty blízkych a zhubnú túžbu po pomste, ktoré mu dovolili zabíjať nevinných. Občas ma prekvapovalo, o koľko krutejši dokážu byť Dennenijčania oproti bezcitným ardelcom.

Prevliekla som si cez hlavu košeľu a natiahla si jednoduché hnedozelené šaty z hrubej látky, ktoré sa sťahovali na prsiach. Vzala som z postele opasok s kveitarami a opäť som si ho opásala. Až s nimi po bokoch som si pripadala kompletná, hoci som ich dosiaľ nikdy nemusela použiť v skutočnom súboji – ak nerátam ten s Ulayahom.

„Tak čo sa stalo?“ zavolať na mňa Betšoram.

„V Záhrade to vyzerá ako koniec sveta,“ odpovedala som mu z izby, šnurujúc si čižmy. „Sotva bolo vidieť stromy. Takmer som ich nenašla. Preto mi to trvalo tak dlho.“

„Pestovatelia by predsa mali vedieť, kde čo rastie,“ ozval sa Náthan začudovane, kým som nad rozohriatu piecku v kuchyni vešala premočené oblečenie.

„Oni áno. Lenže tým zákerákom sa nechcelo do toho dažďa, tak ma nechali ísť samu. Inokedy ma nepustia ani k ratevii, a teraz som sa mohla pokojne potĺkať po Záhrade úplne bez dozoru. A ešte na mňa skúšali úsmev, ktorý pravdepodobne mal byť škodoradostný. Verili by ste tomu?!“

„To je od nich teda riadne sprosté,“ vyprskol Betšoram.

„Myslíš sprostejšie ako to, že si ma nechal ísť do toho lejaku, zatiaľ

čo ty si ostal vnútri?“ vrátila som sa späť k nim, a keďže Náthan teraz za stolíkom spracovával prinesené listy, sadla som si z druhej strany postele oproti Betšoramovi.

„Aj ako dobrovoľná výpomoc si mohol pokojne vziať Náthanov zoznam a dať ho pestovateľom,“ upozornila som ho.

„To som, pravdupovediac, mohol,“ pousmial sa a preložil si ruky na širokej hrudi, „ale keďže už máš za sebou prvú liečiteľskú skúšku, potrebuješ nejakú zodpovednosť.“

On s tým hádam nedá pokoj.

„Len prilievaj fir do ohňa, Betšoram, varujem ťa. Ešte stále sa za to na vás hnevám.“

„Na mňa?“ ohradil sa prekvapene. „Čo s tým mám ja? To Náthan sa tebou nechal dobrovoľne otráviť,“ pripomenul a mávol k nemu rukou.

Náthan až teraz zodvihol zrak od listov a na chvíľu ustal v činnosti.

„Naira ma predsa v žiadnom prípade neotrávila,“ namietol. „Počínala si výborne a aj v opačnom prípade by mi nemohla vážne ublížiť, keďže išlo len o skúšku prvej úrovne. Skutočne nebezpečnými rastlinami sa budeme zaoberať až pri ďalších skúškach.“

„Ako som ti už tisíckrát povedala, Náthan, žiadne ďalšie skúšky nebudú! Nebudem sa podieľať na pokusoch o tvoje skántrenie. Ktorého somára vôbec napadlo testovať učňov na svojich tútoroch?“ pokračovala som pohoršene. „Čo je to za rozum? A nehovor mi príbehy o tom, ako liečitelia pracujú s ľudským životom a nemôžu si dovoliť robiť chyby,“ varovne som k nemu zodvihla prst.

„Lenže, ako som ti už niekoľkokrát vysvetlil, presne tak to je,“ podotkol Náthan vyrovnane, akoby ho vôbec neobťažovalo zas a znova argumentovať o tej istej veci – hoc opodstatnenej, ale predsa nesmierne hlúpej.

Zhrnul podrvenú zmes do vrecúška a utrel si ruky. Potom na stole úhladne rozložil ďalšie listy a uchopil nôž. Nezačal ich však čistiť, ale upriamil pohľad svojich sivastých očí na mňa.

„Liečiteľovi nemôžu svoj život zverovať druhí,“ pokračoval, „pokiaľ tak nie je ochotný urobiť on sám alebo jeho tútor. Preto aj k skúškam

môže byť pripustený iba vtedy, keď bude skutočne pripravený. Učni sú tak motivovaní k štúdiu, pretože väčšinou sa ich vedomosti testujú na nich samých, a pokiaľ by k svojmu poslaniu pristupovali nezodpovedne, ohrozili by tým aj svoje zdravie. A tak je to správne. Samozrejme, tútor má možnosť určiť za testovaciu osobu aj sám seba, v určitých prípadoch tak môže zaňho urobiť aj komisia, ale to sa deje zriedkavo.“

A Náthan sa, ako inak, musel zahrať na hrdinu. Bolo na nevydržanie sledovať, ako si s ardelským pokojom strká do úst jeden list za druhým z tých, ktoré som označila ako jedlé. Ako si dobrovoľne necháva spôsobiť horúčku a následne si ju zráža roztokom, ktorý som ja – ja! – pripravila! A to ma ani vopred nevaroval, lebo vraj „by ma bolo ťažké presvedčiť, aby som tam šla“! Od skúšky prešli už dva dni, ale ešte stále to vo mne vrelo. A ešte stále ma bolelo líce po tom, čo som mu vylepila... Lenže nič iné si ani nezaslúžil!

„No tak sa už toľko nedurdi, Nany. Všetci sme vedeli, že to zvládneš.“

„A preto sa Vera pred skúškou usilovala Náthanovi podstrčiť balíček s protijedmi?“ neodpustila som si.

„Vera je jednoducho protivná,“ zasmial sa Betšoram a pokrčil plecami. „A znepokojivá, veď ju poznáš...“

Zakrátko nás pri nemocných vystriedali Tív s Jierkom, a tak sme si s Náthanom i Betšoramom dopriali trochu voľna. Zabalená v Jeowovej deke som sedela pri okne a hľadela som von. Takto v teple a suchu vyzeral hustý lejak omnoho prívetivejšie a knísanie stromov, ohýnajúcich sa pod nápormi vetra, príjemne upokojovalo. Nikde teraz nemohlo byť lepšie ako na tej správnej strane okna. A napriek tomu Jerdno len predvčerom za temer rovnako nepriaznivého počasia opustil Sidor a podel sa... Niekam. On bol azda jediný Sidorčan, ktorý ten nečas netrúvil vnútri, ak mal na výber. Vlastne... takmer jediný?

„Čo to bolo?“ spozornela som a naklonila som sa k oknu. Zdalo sa mi, akoby... Mohol sa medzi stromami skutočne mihnúť nejaký kôň? No kto by už len teraz jazdil?

Žmúrila som do dažďa a Náthan s Betšoramom mi nakúkali ponad plece.

„Pri lese,“ upozornil Náthan po chvíli. Áno. Bol to tmavý kôň a cválal veľmi nevyrovnane. Akoby nemal jasný smer, akoby len splašene pobehoval po lúke. Práve prebehol tesne povedľa nášho domu a na svojom chrbte niesol jazdca. Lenže –

„Dovalmora... To je nejaký chlapec!“ vykrikoval Betšoram, rýchlo sa otočil na päte a s ďalšou nadávkou sa vrhol k dverám.

Aj s Náhanom sme vybehli za ním. Poryv vetra ma temer zhodil z nôh a šplechol mi kvapky dažďa do tváre. Došľaka. Zase voda a blato a zima! Lenže kde bol ten kôň? A Betšoram? Vzápätí som ho zbadala pri stajniach, ktoré cez ten nečas temer nebolo vidieť. Bežal za splašeným žrebcom, prikrčený pred dažďom, a iste sa snažil odhadnúť smer jeho jazdy. Náthan vyrazil k centru. Pokúšal sa ho odrezať sprava a nahnať ho k Betšoramovi. No čo potom? Takto ho predsa nezastavia.

Rozbehla som sa cez lúku, zabárajúc sa po členky do blata. Kôň sa práve v prudkej otočke vyhol Náthanovi a zmenil trasu smerom k Betšoramovi. Prebehla som popri ňom a rozrazila som dvere stajne.

„Taro! Ideme!“ Neosedlaného som ho vytiahla von a vyšvihla som sa mu na chrbát. „Tam!“

Boli kúsok predo mnou. Betšoram sa snažil zachytiť žrebcovi uzdu, no zviera sa splašilo a takmer zo seba zhodilo jazdca. Betšoram zacúval a spadol na zem. Kôň opäť zmenil smer – cválal k mestu.

„Za ním, heja!“

Ktosi na mňa kričal, asi Betšoram, ale nechala som ho za sebou. Kvapky vody mi neprijemne udierali do očí, blato od Tarových kopyt striekalo všade okolo. Kôň sa však približoval. Boli sme už tesne za ním, vedľa neho.

Chlapec, čo sedel na ňom, tuho zvieral uzdu, ale to bolo všetko. Nijako ho neriadil, sotva dosiahol nohami na strmene.

Natiahla som sa po uzdu – teraz sme cválali bok po boku, lenže kôň nereagoval na moje pokusy o jeho riadenie, len nespokojne pohodil hlavou. Takto to nepôjde. Hrozilo, že chlapca zhodí.

„Vezmem ťa k sebe, neboj sa!“ volala som naňho. Nohami som sa zaprela o Tara, do rúk som vohnala ilvis. Jednou rukou som zvierala

uzdu, tú druhú som vystrela k chlapcovi. Schytila som ho – „Drž sa!“ – a stiahla som ho k sebe.

„Si v poriadku?“

Chlapec prikývol, ale inak neodpovedal. Usadený predou mnou sledoval koňa, ktorý teraz uháňal preč. Zastavila som Tara a zložila som chlapca na zem. Náthan s Betšoramom už bežali k nám.

Opäť som pohnala Tara do trysku. Prešli sme za roh Záhrady – kôň trielil popri nej k vnútorným hradbám centra. Bol rýchly, ale Taro bol predsa rýchlejší. Doháňali sme ho, až sme opäť cválali popri ňom. Chcel sa mi vyhnúť, no nemal kam utiecť, pretože sprava mu cestu odrezával múr Záhrady. Zovrela som mu uzdu, zachytila som sa jeho sedla a vyšvihla som sa naň.

„Dobre, už pokoj, kamarát. Halm,“ tíšila som ho a on začal spomaľovať. „Prííí. Pokojne. Tak je to správne,“ hladila som ho, až kým celkom nezastal. Bol to vysoký statný žrebec s čiernou, vetrom rozviatou hrivou, ktorou ešte stále trochu nepokojne pohadzoval, no inak bol už celkom krotký.

„Tak pod', vrátíme ťa tvojmu pánovi. Ak to vôbec je tvoj pán, o čom silno pochybujem...“

Otočila som ho späť a aj s Tarovou uzdou v ruke som sa vrátila k domu. Náthan s chlapcom práve mieril dovnútra, Betšoram ma čakal s úškrnom na mokrej tvári.

„Pekne,“ vyhlásil, podišiel ku mne a potľapkal teraz už pokojného žrebca po boku.

Keď sme ustajnili oba kone, ponáhľali sme sa domov. Náthan postával nad chlapcom, usadeným za stolom. Bol zabalený v prikrývke, z ktorej mu trčali len svetlé premočené vlasy a kúsok vetrom ošľahanej tváre. V rukách držal pariaci sa nápoj a usrkoval z neho.

Betšoram za nami zabuchol dvere, vzal z vešiaka uterák, druhý hodil mne a otočil sa k chlapcovi.

„Čo si stváral na tom koni?“ oboril sa na neho bez úvodu, zatiaľ čo si sušil hlavu. Ja som robila rovnako. Bola som mokrá, akoby som práve vyšla z kúpacej kade. Začínala som si na to zvykať.

Chlapec, ktorý nemohol mať viac ako desať rokov, teraz namiesto odpovede iba bez záujmu pokrčil plecami.

„Tak rozprávaj sa s nami,“ pridala som sa. „Mohol si si vážne ublížiť. To predsa nie je tvoj kôň, alebo sa mýlim?“

Zodvihol ku mne pohľad, neurčitý a trochu prázdny, aký majú všetky ardelské deti:

„To nie je tvoja starosť.“

„Nebud' drzý, mladý,“ zahriakol ho Betšoram varovne, „a láskavo jej odpovedz.“

„Nie je môj. Je Moelov.“

„A to je kto?“

„Brat.“

„A vie tvoj brat, že si mu ukradol koňa?“

„Pochybujem. Pravdepodobne zomrel,“ povedal len tak mimochodom a ja som na neho zarazene vyvalila oči. „Tak som si ho zobral ja. On už ho nebude potrebovať,“ opäť pokrčil plecami.

„Čo prosím?“ Betšoram stuhol s uterákom pri hlave a tiež sa na neho šokovane pozrel. Hádám sme ho zle počuli. Obaja.

„Povedz nám, prosím, čo sa stalo tvojmu bratovi,“ zasiahol Náthan s pokojom.

„Spadol dole do Riečnej rokľe. Pád možno prežil, ale zavalili ho kamene. Nevedel som sa k nemu dostať, je to tam strmé.“

„Čo ste robili v takom počasí v Jaskynných horách?“ nechápala som. Západná časť, kde sa nachádzala aj Riečna rokľa, bola – ako mi Náthan kedysi hovoril – ešte nebezpečnejšia ako južná, pretože v nej boli mnohé zradné rokliny.

Chlapec mi neodpovedal a ani Náthan zrejme moju otázku nepovažoval za príliš podstatnú.

„Kedy sa to stalo?“ zisťoval namiesto toho s vážnou tvárou.

„Možno hodina.“

„Kde presne to bolo?“

„Tam, ako rastú...“ zaváhal a zmlkol.

„Čo? Čo tam rastie?“ nechápal Betšoram. Náthan sa však sklonil k chlapcovi a skúmavo sa mu zahľadil do očí. Potom nepatrne prikývol a odtiahol sa od neho.

„Tvoj brat ich jedol tiež?“ opýtal sa odrazu, zatiaľ čo sa naťahoval po svoj batoh. Všetci sme sa naňho prekvapene pozreli. Náthan musel niečo podstatné vynechať. Ako sa od Riečnej rokle dostal k jedeniu... čoho?

„Odpovedz,“ nabádal ho ďalej. Chlapec mu zjavne rozumel lepšie, lebo mlčky prikývol.

„Nájdeme ho,“ slúbil Náthan.

„Ako v takom počasí?“ zneistela som. „Nebolo by rozumnejšie požiadať o pomoc? Vyslať pátraciu skupinu?“

„To nie je vhodné, ak nechceme chlapcov dostať do problémov. Skúsime to sami, a ak nebudeme úspešní, potom zvážime ďalšie možnosti,“ povedal a vošiel do liečiteľskej izby.

„Tív,“ bolo počuť jeho hlas. „Nechávam ti ho tu. Potrebuje teplo a dozor. Nech nás tu počká.“

„Rozumiem.“

Potom sa vrátil k nám, cez plecيا si prehodil batoh i lano a s otázkou v tvári sa na nás obrátil.

Ach, no čo už.

„Aj tak som už celý mokrý,“ pokrčil Betšoram odovzdane pleciami a hodil uterák naspäť na vešiak.

Znova sme vyšli do toho nečasu. Chlapec nás nasledoval, ale Náthan ho zarazil.

„Ty ostaneš tu. Moji liečitelia sa o teba postarajú.“

Osedlali sme kone a za neutíchajúceho dažďa sme sa vydali k masívu Jaskynných hôr, obchádzajúc Záhradu z jej západnej strany.

Popohnala som Tara a dobehla som Náthana.

„O čo ide?“ naklonila som sa k nemu.

„Ako vieš, súčasťou Záhrady sú aj príľahlé časti Jaskynných hôr,

keďže niektoré stromy a kríky potrebujú špeciálne podmienky. Tie im poskytujú práve vyššie položené kamenisté pôdy v okolí.“

„Áno, spomínal si mi to. A?“

„A v malej oblasti Riečnej rokly, ktorá spadá pod správu Záhrady, rastie okrem iného aj optison.“

Optison. Nízky stromček s listami, ktorých šťava dokázala uľaviť takmer od každej bolesti. Ibaže liečiteľia ho využívali len veľmi obmedzene, pretože, pokiaľ ma pamäť neklamala, pri neopatrnom užívaní spôsobil silnú závislosť. A tá sa dala odhaliť aj vďaka...

„Optisonove škvrny v chlapcových očiach sú dostatočným vysvetlením, prečo bol v takomto počasí v Riečnej rokli,“ pokračoval Náthan vzápätí. „Aj sama si to povedala – žiaden pestovateľ sa v takom nečase nechce zdržiavať vonku, tak uvažme, o čo menej v horách, kde to je nebezpečné aj za priaznivého počasia. A práve toto je čas, kedy sa chlapci mohli k optisonu nepozorovane dostať.“

Keď cesta začala stúpať prudko do hôr, Náthan zastavil koňa a zosadol.

„Odtiaľ musíme ísť pešo.“

„Keď teraz neochoriem, tak už nikdy,“ sťažoval sa Betšoram, tuho zabalený do plášťa, snažiac sa aspoň trochu uchrániť pred poryvmi vetra. Z kapucne sa mu popred tvár liali pramienky vody.

„Máš tú výhodu, že poznáš najlepšieho liečiteľa v Sidore, takže pre to určite neumrieš,“ uisťovala som ho. „A navyše sa mi zdá, že dážď sa trochu zmierňuje.“

„Nie je to jedno? Aj tak som už do nitky premočený.“

Pomaly sme postupovali strmo nahor po šmyklavých kameňoch, čľapkali sme sa v blate a skrehnutými prstami sme sa pridržovali vyčnievajúcich koreňov a skál. Plášť sa mi nepríjemne lepil na premrznuté telo a zaplietal do nôh. Napokon sme konečne prestali stúpať a zakrátko na to sme došli k miestu, kde sa skaly začali zvažovať do úzkeho zrázu. Dážď sa medzitým skutočne trochu utíšil, ale – ako povedal Betšoram – mokrejší sme už aj tak byť nemohli. Obloha navyše naďalej ostávala zatiahnutá a všetko dookola zahaľovala do odporného

šedivého oparu.

Chvíľu sme postupovali pozdĺž strmej rokliny.

„Malo by to byť v tejto oblasti,“ zastavil nás Náthan a ukazoval pred seba. Tu v malých skupinách rástol optison, ktorý som dosiaľ videla iba na obrázkoch. „Hľadajte pozorne. V takom počasí bude ťažké nájsť stopy po chlapcoch.“

„Mali by sme sa rozdeliť,“ navrhla som.

Začali sme teda pátrať po okolí. Dážď a kamenistý terén však naozaj museli zmyť všetky prípadné stopy po ich prítomnosti. Ľahla som si na zem, pretože nápery vetra boli stále silné a naklonila som sa nad roklinu. Pramene vody stekali po príkrych skalách do nedozernej hĺbky, strácajúcej sa v hmle. Ak tam chlapec naozaj spadol, nemohol to prežiť.

„Hej! Niečo mám,“ zvolal odrazu Betšoram. „Myslím.“

S Náthanom sme k miestu pribehli takmer súčasne. Betšoram ukazoval na zlomený optisonový stromček i na nenápadnú suť, ktorá sa vytvorila pri kraji priepasti a padala do jej útrobov.

„Dobrý postreh,“ pochválila som ho.

Prikrčila som sa a pozrela sa dole. V týchto miestach bola roklina o niečo menej strmá, no rovnako hlboká.

„Nie je tam čosi?“ napínal zrak Betšoram a odhodil si z očí mokré vlasy. Kvapky vody mu však naďalej stekali po tvári.

Azda... O niečo nižšie, medzi kopami skál, ktoré tam napadali, akoby sa niečo črtalo. Pokojne to mohol byť človek, ale aj čokoľvek iné.

„Haló! Je tam dole niekto?!“ K Betšoramovi sa vrátila len jeho ozvena, no žiadna odpoveď.

„Takto nič nezistíme,“ pokrútila som hlavou. „Podľa mňa nemáme na výber, len tam zísť. Len neviem celkom presne, ako to spravíme.“

Náthan sa ako na povel svižne postavil, z pliec si zložil lano a začal ho rozmotávať.

Zneistela som. Bol to ozaj dobrý nápad? Už som ho videla ložiť po skalách a bol v tom ohromujúco obratný. Za jasného suchého dňa by

pre neho zliezť po tejto šikmej stene nemohol byť problém. No v tomto počasí...

Jeden koniec si omotal okolo pása, druhý hodil Betšoramovi.

„Budeš ma istiť.“

Pomohla som Betšoramovi uviazať jeho koniec lana. Náthan už sedel pri okraji klzkej rokliny a skúšal pevnosť jej stupov.

„Dávaj si pozor,“ prosila som ho.

„Nemusíš sa obávať,“ usmial sa na mňa, zopol si časť hnedých vlasov do svojho typického pracovného chvosta a spustil sa do hĺbky. Postupoval pomaly, nespoliehal sa na lano, ale hľadal v stene výbežky, o ktoré by sa mohol zachytiť. Zvierala som povraz, ktorý Betšoram nechával mierne uvoľnený, aby dal Náthanovi priestor. Z okraja som sledovala, ako pokračuje nižšie, až napokon zoskočil na neveľkú plošinu.

Čo sa tam dialo? Cez kvapky dažďa, hoc miernejšie, ale predsa protivne vytrvalé, bolo ťažké to rozoznať. Skláňal sa k neznámemu tieňu a chvíľu akoby ho skúmal alebo... Odhadzoval skaly? Áno, to čo sme videli zhora, bola kopa napadaných kameňov. Postupne sa zmenšovala. A pod ňou azda naozaj bolo nejaké telo.

V tom Náthan pískol a zaťahal za lano.

„Čo sa deje?“ zisťoval Betšoram. Aj on sa postavil na okraj rokliny a nazrel dole.

„Neviem, nezdá sa, že by už skončil.“

Náthan niečo zakričal, ale nebolo mu dobre rozumieť. Opäť zaťahal za lano a mávol rukou dole.

„Myslím si, že potrebuje pomoc,“ povedala som. „Vidíš tú skalú? Sám ňou nepohne.“

Betšoram ticho zanadával a zbledol.

„Idem dole!“ zavolať hneď na to. Náthan ho zrejme počul, lebo vzápätí k sebe stiahol všetko zvyšné lano. Betšoram sa pozeral do hĺbky a oboma rukami si nervózne zašiel do vlasov. Potom si sadol na okraj skaly a s ďalšou nadávkou na perách spustil nohy dole. Lano pritom

nijako nezaistil – viselo z neho priamo k Náthanovi.

Chvatne som ho chytila za plece.

„Zlaňoval si už niekedy, Betšoram?“

„Nuž, nie. Ale nemôže to byť... ťažké, však?“ hovoril s náznakom zle skrývanej paniky.

Ach, no veru!

„Pod' z toho okraja, prosím ťa.“

Náthan opäť potiahol za povraz.

„Ešte chvíľu!“ zakričala som. „Len niečo vyriešime! Betšoram, odviaž sa,“ kázala som mu.

„Čo? Prečo?“

„Lebo si sa práve takmer zabil a ani o tom nevieš! Náthan ťa chce istíť zospodu a na to potrebuješ niekde zachytiť lano, je tak?“

„Prepáč, áno...“ Nemal rád výšky, ale teraz aj tak nechcel priznať, že sa bojí.

„To nič. Odviaž sa.“

„V žiadnom prípade. Je to strmé, klzké a zbytočne nebezpečné.“ Ťažko preglgol a opatrne, s viditeľnou nevôľou nazrel za Náthanom. „Dole ťa nepustím. Idem ja.“

Napriek strachu bol ochotný to podstúpiť, aby ma neohrozil. Môj dobrý Betšoram.

„Vďaka ilvis som silnejšia ako ty, lepšie pomôžem Náthanovi. Preto pôjdem ja a ty budeš pomáhať odtiaľto zhora. Koniec rozpravy,“ trvala som na svojom a napriek jeho protestom som ho odviazala.

Lano som prehodila cez kmeň nalomeného optisonového stromu, uviazala som sa o jeho koniec a sadla som si na okraj rokliny. Náthan zatiahol za povraz a napol ho, aby som sa doň mohla zavesiť. Obrátila som sa na brucho, nohy som spustila dole a oprela som ich o stenu, rukami sa držiac lana.

Náthan ma začal pomaly spúšťať nižšie. Okraj rokliny som mala na úrovni očí, keď odrazu prestal. Zachytil lano a niečo na mňa zakričal. Čosi o tom, že mal ísť Betšoram a že je to nebezpečné? Mal by byť rád,

že idem ja, a nie Betšoram, ktorý by okolo neho preletel tak rýchlo, že by mu nestihol ani zamávať.

„Čím dlhšie to lano budeš blokovať, tým unavenejšia budem, a tým skôr spadnem,“ volala som za ním. „Takže ho, prosím, povoľ. Hore sa nevraciam.“

Náthan ho naozaj uvoľnil a rýchlo ma spúšťal nižšie. Zakrátko som zoskočila na plošinu vedľa neho.

„No, ani to nebolelo,“ vyhlásila som. „Len aby bolo jasné, Betšoram za to nemôže. Bol to môj nápad.“

„Nič iné som ani nepredpokladal.“

Náthan stál hneď vedľa mňa a odhadzoval bokom zvyšné lano, aby nám nezavadzalo. Kúsok od nás ležal na zemi veľký balvan a pod ním...

„Ach.“

Čierny plášť. No tentoraz nebol prázdny. Nehybne pod ním spočíval mladý tmavovlasý chlapec.

„Žije?“ šepala som.

„Žije, ale je zranený a ťažko podchladený. Musíme sa poponáhľať. Chyť ten balvan z jednej strany, spolu by sme ho mali nadvihnúť.“

Tri a pol roka. Prešlo tri a pol roka, odkedy som takto stála na inej skalnej plošine a hľadela na podobný čierny plášť. Ako málo som vtedy vedela o osude jeho majiteľa... A ako dobre by mu bolo, ak by bol Oden skutočne zomrel v tých skalách, ako som verila.

„Naira?“

„Čože?“

Náthan čakal zohnutý pri chlapcovi. Teraz sa však postavil a skúmavo si ma prezeral.

„Si v poriadku?“

„Prepáč,“ rýchlo som potriasla hlavou a chytila som skalú z druhej strany.

Oden... Ilvis mi začala prúdiť rukami a ja som prikývla. Spoločne sme zodvihli ťažký balvan a odhodili ho do rokliny. Padal dlho. Skôr ako sa dotkol dna, stratil sa v hmle. Náthan medzitým vybral z tašky niekoľko

správných, premočených byliniek, podržal chlapcovi hlavu a strčil mu ich do úst.

„Toto by mu na chvíľu malo pomôcť, ale čím skôr ho odtiaľto treba dostať preč. Jeho stav je vážny.“

V tom mal rozhodne pravdu. Chlapec bol v bezvedomí, nereagoval a premočené oblečenie mu v tomto chlade tiež nijako nepomáhalo. Lenže ako ho dostať hore? Musela som uznať, že kým ja som bola silnejšia, Náthan bol podstatne lepší lezec.

„Chlapca vezmem ja,“ vyslovil nahlas aj moje myšlienky, s pohľadom upretým nahor. „Ty pôjdeš prvá a zhora pomôžeš Betšoramovi vytiahnuť nás.“

Spoločne sme teda chlapca uviazali k nemu. Potom som zatiahla za svoj koniec lana a s Betšoramovou i Náthanovou pomocou som sa škriabala nahor. Skaly boli mokré, studené a klzké, ale muži držali lano pevne natiiahnuté. Na ťažších miestach tak prevzali na seba časť mojej váhy, aby sa mi liezlo ľahšie. Napokon som sa vyštverala k okraju, kde ma schytili Betšoramove ruky.

„Žiješ?“ uisťoval sa, ťahajúc ma ďalej od priepasti.

„Ja áno, ale keď sa nepohneme, chlapec nebude. Náthan ho berie hore, musíme mu pomôcť.“

Opäť som si do rúk vohnala ilvis a chytila som lano.

„Môžeme, Náthan!“ zakričala som naňho a aj s Betšoramom sme ho začali vyťahovať. Snažil sa nás odbremeňovať tak veľmi, ako si to na šmyklavých skalách, pridŕžajúc chlapcovo bezvedomé telo, trúfol, no i tak sme museli dvíhať takmer celú ich váhu.

„Dobre, už len kúsok,“ vravela som, keď bol už takmer pod nami. „Betšoram, drž lano,“ kázala som a natiiahla som sa po Náthanovu ruku. Zachytil sa okraja plošiny a vtedy aj Betšoram pribehol k nám a chytil ho za druhú ruku.

„Tak poď,“ pobádal ho s námahou, kým sme oboch ťahali hore. Náthan sa prevalil na rovnú zem a stiahol so sebou aj chlapca. Odvliekli sme ich kúsok ďalej od okraja a odviazali sme z nich lano. Vzápätí sa Náthan postavil, chcel niečo povedať, ale... Kam to hľadel?

Obrátila som sa. Dvaja pestovatelia v plášťoch s kapučňami boli takmer pri nás.

No jasné, *teraz* prídu.

„Nič nehovorte,“ šepol nám Náthan nenápadne a postavil sa kúsok pred nás.

„Chlapec spadol do rokliny,“ začal bez úvodu smerom k pestovateľom. „Musím ho čím skôr ošetriť.“

„Čo ste tu robili?“ opýtal sa jeden z nich podozrievavo.

„Všetko vám vysvetlím, no najprv musíme chlapca dostať do tepla a sucha. Stačí?“

Prikývli. Spoločne sme teda začali zostupovať príkrým chodníkom. Z dažďa teraz ostalo už len chabé mrholenie, ale predsa sa nám išlo neprijemne. Náthan s Betšoramom sa striedali v nosení chlapca. Ja som sa držala vedľa Náthana a snažila som sa zachytiť jeho pohľad. Prečo bol taký tvrdý? O čom tak tuho uvažoval? Boli sme v oblasti patriacej Záhrade, no Náthanova prítomnosť by nás mala chrániť pred trestom za nepovolený vstup... Lenže čo chlapec? Nebudú veriť, že sem prišiel spolu s nami. Nemal tu čo hľadať.

Za útrpného mlčania sme dorazili ku koňom a viezli sme chlapca na juh popri Záhrade až k vnútorným hradbám. Prešli sme ich bránou do mesta. Neďaleko od nás sa spoza modrastých bridlicových striech týčila na pozadí hôr vysoká biela budova, Mareptha, liečiteľské centrum. Pomedzi prastaré, dobre zachované kamenné domy sme zamierili k nej. Z niektorých okien dopadalo na mokrú dlažbu svetlo z firových lúčov, ale vonku nebolo ani živáčka. Len pri bráne Marepthy čakali dvaja liečitelia, ktorí nás videli prichádzať, a prevzali od Náthana chlapca. Náthan sa pri nich ešte na chvíľu zdržal a niečo im vysvetľoval. S Betšoramom sme na seba ticho hľadeli. Aj on vyzeral nesvoj. Ani jeden z nás sa neodvažoval nič povedať, lebo jeden z pestovateľov bol stále nablízku.

Náthan sa vrátil už bez chlapca, no ešte stále v sprievode druhého pestovateľa. Teraz sa dôrazne pozeral priamo na mňa, očami akoby sa mi snažil niečo naznačiť. Nasadol na Merabela a úzkymi klúkatými

ulicami zamieril hlbšie do mesta, do samotného centra Sidoru. V neblahom tušení mi zovrelo hrdlo.

Popchla som Tara a dobehla som Náthana. Betšoram šiel tesne za nami a o niečo ďalej sa držali pestovatelia, ktorí nás nasledovali pešo. Hoci mesto bolo v tomto počasí úplne vyludnené, zvuky konských kopýt by hádam mohli zastrieť slová rozhovoru.

„Kam ideme?“ sykla som.

„Ideme do Telkionu svedčiť proti chlapcovi,“ odpovedal Náthan šeptom, nepozrúc sa na mňa.

„Pretože bol v Záhrade?“

Náthan na okamih zaváhal.

„Je toho viac,“ priznal napokon a pritiahol Merabelovi uzdu, aby mu zabránil skočiť do lákavo vyzerajúcej mláky. „Nielenže nemal povolenie k vstupu do Záhrady a kradol listy nebezpečného účinku, navyše zničil jej pomerne vzácny kúsok.“

Skvelé. Naozaj skvelé...

„Takže čo? Obvinia ho a potrestajú?“

„Najprv nás musia vypočuť. A potom áno, potrestajú ho.“

Práve sme vstupovali na námestie, ktoré bez farebnej záplavy Sidorčanov pôsobilo v tej šedi počasia mimoriadne neprívetivo. Bolo rozľahlé, tvorila ho tržnica, niekoľko zatvorených hostincov a takmer uprostred stál i neodmysliteľný stĺp, hrozivo pripomínajúci, čo sa stane s tými, ktorí porušujú prísne pravidlá Rady.

„To predsa nemôžeme dovoliť,“ naliehala som a cez súvislú plochu vody, ktorá pod sebou ukrývala svetlú kamennú dlažbu námestia, som nasmerovala Tara k Telkionu. „Je to len malý chlapec.“

„Vieš, aké sú tu pravidlá. Musia sa dodržiavať a ich prestúpenie sa trestá. Na vekú nezáleží.“

Došľaka, ako to, že nezáleží na vekú?! Stále to bolo dieťa, navyše závislé! Treba mu pomôcť, a nie ho trestať!

Náthan sa na mňa nepozrel. Ak by som ho nepoznala, povedala by som, že sa mi priam vyhýba. Aj on si predsa musel uvedomovať, že jeho

slová sú absurdné. Lenže aké sme mali možnosti? Nechať chlapca odsúdiť alebo sa postaviť pred Radu a pokúsiť sa jej klamať do očí. Ani jedna z ciest neznala práve najsprávnejšie. A tá druhá navyše nebola ani bezpečná.